Vuoden 2027 eduskuntavaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen

KH 23.11.2026

444/00.00.00.01/2026

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuonna 2027 toimitetaan eduskuntavaalit. Vaalipäivä on sunnuntaina 18.4.2027 ja ennakkoäänestysajanjakso kotimaassa on 7.–13.4.2027. Eduskuntavaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilta.

Vaalilain ja oikeusministeriön 16.9.2026 antamien vaaliohjeiden mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta. Keskusvaalilautakunta määrää kotiäänestyksen ja yleisen ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijat.

Koska Kauniainen on jaettu kolmeen äänestysalueeseen, tulee asettaa *kolme vaalilautakuntaa*. Sen sijaan Kauniaisissa on katsottu *yhden vaalitoimikunnan* riittävän.

Vaalilautakunnan pääasiallisena tehtävänä on vaalipäivän äänestyksen järjestäminen äänestysalueella ja äänestysalueella annettujen äänestyslippujen alustavaääntenlaskenta ja toimittaminen edelleen. Vaalilautakuntien toiminta alkaa viimeistään vaaliviikonlopun perjantai-iltana tai lauantaiaamuna, ja jatkuu myöhään sunnuntai-iltaan.

Vaalitoimikunnan tehtävä on järjestää ennakkoäänestys laitoksissa. Vaalitoimikunnan työ alkaa viimeistään ennakkoäänestyksen alkamispäivänä. Äänestys toimitetaan pitkälti arkisin päiväsaikaan.

Kuhunkin *vaalilautakuntaan* kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu vaalilautakuntiin 5 varajäsentä, jotka yleensä ovat kaikki myös osallistuneet työhön.

Vaalitoimikuntaan kuuluu kolme jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu 3 varajäsentä, viime vaaleissa jonkin verran enemmän. Vaalitoimikunnan varajäsenet osallistuvat vaalityöhön vain varsinaisten jäsenten ollessa estyneitä.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään (71 ja 74 §). Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet sekä varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista. Lisäksi heidän tulee olla äänioikeutettuja.

Vaalilain 15 §:n mukaan eduskuntavaaleissa sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten, että niiden varajäsenten, on mahdollisuuksien mukaan edustettava asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puoluerekisteriin merkittyjä puolueita. Uudenmaan vaalipiirissä ehdokkaita asetti vuoden 2023 eduskuntavaaleissa seuraavat puoluerekisterissä olevat puolueet:

- Eläinoikeuspuolue r.p.
- Kansallinen Kokoomus r.p.
- Kristallipuolue r.p.
- Liberaalipuolue - Vapaus valita r.p.
- Liike Nyt r.p.
- Perussuomalaiset r.p.
- Sinimusta Liike r.p.
- Suomen Keskusta r.p.
- Suomen Kommunistinen Puolue r.p.
- Suomen Kristillisdemokraatit (KD) - Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue - Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.
- Svenska folkpartiet i Finland r.p.
- Valta kuuluu kansalle r.p.
- Vapauden liitto r.p.
- Vasemmistoliitto r.p.
- Vihreä liitto r.p.

Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ei muusta ryhmästä saisi valita kahta edustajaa. Harkittaessa edustavuutta vaalilautakunnissa ja -toimikunnassa tarkastellaan jäseniä ja varajäseniä erikseen.

Vaalilain mukaan ehdokas ei voi olla *vaalilautakunnan* jäsenenä tai varajäsenenä; eikä ehdokas tai hänen lähisukulaisensa voi olla *vaalitoimikunnan* jäsenenä tai varajäsenenä.

Jokaisessa vaalitoimielimessä on oltava kumpaakin kansalliskieltä puhuvia, jotta pystytään palvelemaan äänestäjiä kielilain mukaisesti.

Tasa-arvolain 4 § 2 momentin mukaan tulee kunnallisissa toimielimissä olla sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvolain vaatimusten osalta jäseniä ja varajäseniä on tarkasteltava erikseen.

Vaalien kitkattoman kulun kannalta vaalilautakuntiin ja -toimikuntaan on pyrittävä valitsemaan riittävän kokemuksen ja pätevyyden saavuttaneita henkilöitä. OM:n vaaliohjeissa on painotettu, että toimielinten jäsenillä, *erityisesti puheenjohtajaksi nimettävillä, tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen*.

Kaikilta kysymykseen tulevilta puolueilta tullaan tiedustelemaan halukkuutta osallistua kaupungin vuoden 2027 eduskuntavaalien vaalitoimielinten asettamiseen nimiehdotuksineen tiettyyn ilmoitettuun määräpäivään mennessä. Puolueiden tulee varmistaa, että ehdotetut henkilöt antavat suostumuksensa tehtävään ja ovat varmasti käytettävissä.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: